

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ-4114-01-14/2013
I/13/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/13/001 – Wykonywanie przez gminy województwa zachodniopomorskiego zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Tomasz Wołos specjalista kontroli państwowej (dowód: akta kontroli str. 1, 2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Resku, ul. Rynek 1, 72 – 315 Resko - dalej Urząd.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Arkadiusz Czerwiński – Burmistrz Reska ² , - dalej Burmistrz. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie³ ocenia działalność Urzędu w zakresie regulacji prawnych, w tym przestrzegania przepisów prawa miejscowego odnoszących się do ochrony zwierząt oraz realizacji zadań mających na celu zapobieganie bezdomności i opiekę nad wyłapanymi zwierzętami bezdomnymi.

Powyższa ocena uzasadniona jest następującymi nieprawidłowościami ustalonymi w toku kontroli:

Uzasadnienie oceny ogólnej

- zlecenie do września 2012 r. wyłapywania i opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy firmie Animal Control z Polic (dalej AC), która nie posiadała zezwolenia Burmistrza na prowadzenie działalności na terenie Gminy w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, co było niezgodne z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej⁴ w związku z przepisem art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵,
- niepodpisanie przez Burmistrza do 3.09.2012 r. umowy ze schroniskiem na zapewnienie miejsca i opieki bezdomnym zwierzętom wyłapanym na terenie Gminy oraz brak udokumentowanego rozeznania warunków przetrzymywania przez AC wyłapanych zwierząt,
- nieokreślenie przez Burmistrza w zezwoleniu na wyłapywanie zwierząt wydanym firmie IGMAT z Reska schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz brak zobowiązania zleceniobiorcy do podpisania umowy ze schroniskiem na odbiór i przetrzymywanie wyłapanych zwierząt z terenu Gminy, co było sprzeczne z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt⁶, oraz założeniami Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania

¹ W latach 2012 i 2013 (do 31.03)

² od 2006 r.

³ NIK stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 391 ze zm. – dalej ustawa o utrzymaniu czystości

⁶ Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm. – dalej ustawa o ochronie zwierząt

bezdомności zwierząt na terenie Gminy na rok 2012 zakładającego zapewnienie miejsc i opieki bezdomnym zwierzętom w schronisku,

- brak określenia w umowach zawartych z AC (obowiązujących w badanym okresie) warunków i zasad przetrzymywania przez AC wyłapanych bezdomnych zwierząt, które m.in. zgodnie z założeniami § 7 Programu 2012 miały być poddane w schronisku obligatoryjnej kastracji lub sterylizacji, oraz brak monitorowania przez Urząd w 2012 r. (do 3.09.) losów bezdomnych zwierząt wyłapanych i przetrzymywanych przez firmę AC,
- niepodjęcie przez Urząd działalności informacyjno-popularyzatorskiej w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy, w tym edukacji mieszkańców, o której mowa w Programach na 2012 i na 2013 rok.

W ocenie NIK, wydatkowanie przez Urząd w 2012 r. (do 3 września) środków za wyłapanie przez firmę AC w Gminie 29 bezdomnych psów i 17 kotów należy ocenić jako wydatek poniesiony w następstwie działań niezgodnych z prawem, gdyż został zrealizowany na rzecz podmiotu nieposiadającego zezwolenia Burmistrza na prowadzenie takiej działalności na terenie Gminy. Ponadto przekazanie tych środków odbyło się z naruszeniem zasad gospodarności, ponieważ Urząd nie podejmował działań celem ustalenia warunków przetrzymywania przez AC wyłapanych zwierząt.

Pomimo, negatywnej oceny funkcjonowania Urzędu w latach 2012-2013 (do 31.03), NIK pozytywnie ocenia działania podjęte w Urzędzie w II półroczu 2012 r. w celu dostosowania kontrolowanej działalności do aktualnych wymogów prawa.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonywanie obowiązków dotyczących organizacji opieki nad zwierzętami bezdomnymi, w tym regulacji prawnych (przepisów prawa miejscowego, uchwał rad gmin, zezwoleń) odnoszących się do ochrony zwierząt.

1.1. Rada Miejska w Resku uchwałą z 24.06.2010 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części, określiła wymagania zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 3)

W latach 2012 ÷ 2013 (do 31.03.) na podstawie art. 7 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości Burmistrz wydał jedno zezwolenie dotyczące ochrony przed bezdomnymi zwierzętami.

Burmistrz w dniu 12.10.2012 r. wydał firmie IGMAT z Reska zezwolenie na wyłapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Gminy. W zezwoleniu nie nałożono obowiązku posiadania przez IGMAT umowy ze schroniskiem na odbiór i przetrzymywanie wyłapanych zwierząt z terenu Gminy.

W badanym okresie Burmistrz nie wydawał innych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami. Do Urzędu nie wpłynęły inne wnioski (poza wnioskiem IGMAT) – o wydanie zezwoleń na prowadzenie działalności, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości.

(dowód: akta kontroli str. 4)

Zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt zabrania się odławiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku, chyba że stwarzają poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt.

Burmistrz wyjaśnił, że „...postanowił odstąpić od żądania od wnioskodawcy, przedłożenia umowy na przyjmowanie zwierząt ze schroniskiem z uwagi m.in. na uzyskanie – we wrześniu 2012 r. – od Gminy Golczewo deklaracji o możliwości podpisania porozumienia w sprawie zapewnienia miejsc dla bezdomnych zwierząt z Gminy w Komunalnym Schronisku w Sosnowicach. Ponadto w okresie tym zawansowane były prace nad uchwałą Rady Miejskiej w Resku w sprawie zawarcia porozumienia z Gminą Golczewo, w zakresie powierzenia realizacji zadania publicznego. Zadanie to polega na zapewnieniu opieki zwierzętom z terenu Gminy, i to Gmina Resko będzie gwarantować w schronisku miejsca dla zwierząt oraz ponosić koszty ich pobytu.”

(dowód: akta kontroli str. 28, 52, 54)

Do dnia 3 września 2012 r. wylapywaniem bezdomnych zwierząt i opieką nad nimi (na podstawie umów z 1.06.2011 r. oraz 02.07.2012 r.) zajmowała się firma AC, która nie posiadała zezwolenia Burmistrza na wylapywanie bezdomnych zwierząt. Od listopada 2012 r. wylapywanie zwierząt prowadzi firma IGMAT posiadająca zezwolenia Burmistrza. Zagadnienie to przedstawiono w pkt 2.2 wystąpienia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej, jeżeli do prowadzenia danego rodzaju działalności na podstawie innych ustaw jest wymagane uzyskanie zezwolenia, jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzyć wykonywanie zadań wyłącznie podmiotowi posiadającemu wymagane zezwolenie.

Burmistrz wyjaśnił : „.....zlecenie odławiania bezdomnych zwierząt firmie AC ...bez zapewnienia miejsc w schronisku było skutkiem braku na rynku lokalnym podaży tego rodzaju usług. Problem ten dotyczył także braku podaży usług z zakresu całodobowej opieki weterynaryjnej i zapewnienia miejsc w schronisku. Przy tym dodam, że: AC była jedyną firmą, która odpowiedziała na zapytanie ofertowe z 2012 r. (podobnie w 2011 r. i wcześniej) /.../. AC nie była zainteresowana uzyskaniem zezwolenia na prowadzenie działalności na terenie Gminy i nie występowała z wnioskiem o udzielenie takiego pozwolenia. Umowę tę wypowiedziano skutecznie z dniem 3.10.2012 r. Od XI/2012 r. odławianie zwierząt bezdomnych zlecono firmie IGMAT posiadającej stosowne zezwolenie Burmistrza z możliwością ich przekazywania do schroniska – na podstawie ustnej umowy z Burmistrzem Kołobrzegu o przyjmowaniu psów w trybie art. 11 ust. 3 uoz w części mówiącej o zagrożeniu dla ludzi lub innych zwierząt z obowiązkowym poddaniem odłowionych psów kastracji, sterylizacji i znakowaniu. Umowa ta obowiązywała do czasu wejścia w życie porozumienia z Gminą Golczewo...Mimo licznych prób ... dopiero w XI/2012 r. udało się podpisać umowę z „EKO-WEST” s. c z siedzibą w Łobzie na realizację zadania w zakresie zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom. Po doświadczeniach z realizacji Programu 2012 zauważono potrzebę opracowania sposobu prowadzenia działań edukacyjnych m.in. w zakresie odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami. Tak, więc celem zrealizowania postanowień zawartych w programie w tym zakresie, poleciłem Sekretarzowi Gminy rozszerzenie zakresu działania samodzielnego stanowiska ds. ochrony zdrowia i oświaty o realizację zadań w zakresie edukacji w szczególności informacyjno-popularyzatorskiej, adresowanej do społeczności gminnej”.

(dowód: akta kontroli str. 52, 54, 55)

1.2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy na rok 2012 (zwany Programem 2012) uchwalony został

przez Radę Miejską w dniu 30.04.2012, tj. niezgodnie z art. 11a ust.1 ustawy o ochronie zwierząt, zakładającym uchwalenie takich programów do 31 marca.

W Programie przewidziano realizację obowiązkowych zadań określonych w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Program 2012 nie wskazywał schroniska, w którym przetrzymywane będą bezdomne zwierzęta wyłapane na terenie Gminy, stwierdzając, że zapewnienie bezdomnym zwierzętom opieki w schronisku realizowane będzie m.in. poprzez podpisanie umowy na zapewnienie miejsca i opieki. Ustalono, że Urząd zadania tego w 2012 r. nie zrealizował.

(dowód: akta kontroli str. 5, 6, 35 i 37)

Burmistrz wyjaśnił, że „...niedochowanie ww. wymogów przy uchwalaniu Programów było skutkiem bezowocnych prób rozwiązania problemu braku schroniska dla zwierząt odławianych na terenie Gminy, co powodowało konieczność przyjęcia programu obciążonego błędem formalnym. Problem braku schronisk był powszechnie znaną bolączką nie tylko w naszym województwie.”

(dowód: akta kontroli str. 52, 54)

W myśl Programu 2012 opiekę nad zwierzętami należało realizować m.in. poprzez:

- odławianie zwierząt bezdomnych przez specjalistyczną firmę, i przewożenie ich do schroniska,
- dokarmianie kotów wolno żyjących na koszt Gminy,
- poszukiwanie wspólnie z organizacjami opieki nad zwierzętami, wolontariuszami i innymi osobami nowych właścicieli dla wyłapanych zwierząt,
- edukację mieszkańców m.in. poprzez organizowanie konkursów, akcji, prelekcji dla dzieci i młodzieży nt. humanitarnego traktowania zwierząt i zapobiegania ich bezdomności; współpracę z organizacjami pozarządowymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

Program 2012 nie obejmował planu znakowania zwierząt na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 5)

W Programie 2012 wskazano wysokość środków finansowych na jego realizację w kwocie 20 tys. zł, którą w ciągu roku zwiększono do kwoty 41.170 zł. W Programie nie określono sposobu wydatkowania środków, co było niezgodne wymogami art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 6, 12, 16)

Burmistrz wyjaśnił, że „...z uwagi na fakt stosowania w Urzędzie – przy wydatkowaniu środków publicznych – powszechnie obowiązujących zasad gospodarowania środkami budżetowymi odstąpiono od wskazywania sposobu wydatkowania środków na realizację Programu.”

(dowód: akta kontroli str. 52, 55)

Rada Miejska w dniu 26.03.2013 r. uchwaliła Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy na rok 2013 (dalej Program 2013), tj. zgodnie z terminem określonym art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt. Program zakładał m.in., że zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku odbywać się będzie na podstawie stosownego porozumienia podpisanego z Burmistrzem Golczewa. Zadanie to realizowane będzie w ramach działalności Komunalnego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Sosnowicach (Schronisko w Sosnowicach), w którym między innymi prowadzona będzie obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt.

Gmina 27.02.2013 r. zawarła z Gminą Golczewo porozumienie na mocy, którego ma do dyspozycji 10 miejsc dla psów w Schronisku w Sosnowicach.

(dowód: akta kontroli str. 5, 10 ÷ 21, 61 ÷ 64)

W Programie 2013 zaplanowano środki finansowe w kwocie 131,5 tys. zł, z tego:

- 86,9 tys. zł⁷ na współfinansowanie działalności Schroniska w Sosnowicach,
- 44,6 tys. zł – na pozostałe wydatki⁸.

(dowód: akta kontroli str. 6, 12, 16)

1.3. Projekt Programu 2012 został przekazany do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Łobzie (PWL), 4. Kołom Łowieckim (KŁ) działającym na terenie Gminy i zainteresowanym organizacjom społecznym z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt.

Projekt Programu 2013 Urząd przekazał do zaopiniowania 4.02.2013 r. PLW i 4. KŁ⁹, a w dniu 12.02.2013 r. organizacjom społecznym za pośrednictwem BIP, co było niezgodne z terminem określonym art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt, zakładającym przesłanie projektów do zaopiniowania do 1 lutego.

(dowód: akta kontroli str. 4)

Burmistrz wyjaśnił, że „...opóźnienie przekazania do zaopiniowania projektu Programu 2013 spowodowane było przesłankami organizacyjnymi związanymi z koniecznością uzyskania pozytywnej opinii wspólnego posiedzenia Komisji Rady.”

(dowód: akta kontroli str. 52, 54)

W działalności Urzędu w zakresie regulacji prawnych odnoszących się do ochrony zwierząt stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

- zlecenie do 3.09.2012 r. wyłapywania i opieki nad bezdomnymi zwierzętami firmie AC, która nie posiadała zezwolenia Burmistrza na prowadzenie działalności na terenie Gminy w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, co było niezgodne z art. 3 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej w związku z art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości,
- nieokreślenie przez Burmistrza w zezwoleniu wydanym 12.10.2012 r. firmie IGMAT na wyłapywanie zwierząt obowiązku podpisania umowy ze schroniskiem na odbiór i przetrzymywanie wyłapanych zwierząt z terenu Gminy, co było sprzeczne z art. 11 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, oraz założeniami uchwalonego przez Radę Miejską Programu 2012 zakładającego zapewnienie miejsc i opieki bezdomnym zwierzętom w schronisku,
- nieokreślenie w Programach 2012 i 2013 sposobu wydatkowania środków na ich realizację, co było niezgodne z wymogami art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt,
- uchwalenie przez Radę Miejską w dniu 30.04.2012 r. Programu 2012 z miesięcznym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, zakładającym uchwalenie takiego programu do dnia 31 marca.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w powyższym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Ocena częściowa

2. Wykonywanie zadań gminy w zakresie zapobiegania bezdomności oraz opieki nad zwierzętami domowymi.

2.1. Urząd w latach 2012-2013 (do 31.03.) nie podejmował i nie inicjował udokumentowanej działalności informacyjno-popularyzatorskiej dotyczącej

Opis stanu
faktycznego

⁷ w tym: 32,4 tys. zł – stała opłata za utrzymanie zwierząt w schronisku, 35 tys. zł – dofinansowanie zadań inwestycyjnych, 17,5 tys. zł – karma

⁸ w tym: 21,1 – odłowienie BZ, 6,1 tys. zł – transport zwierząt do schroniska, 4,1 tys. zł – kastracja kotów i psów, 3,5 – leczenie zwierząt, 3,1 tys. zł – zakup karmy.

⁹ KŁ: - ZUBR Szczecin w Resku, - ESKULAP w Stargardzie Szczecińskim, - KNIEJA Szczecin, - KNIEJA Resko, podobnie jak w roku poprzednim.

zapobiegania bezdomności zwierząt, w tym edukacji mieszkańców, o której mowa w § 3 ww. Programu 2012 i Programu 2013.

(dowód: akta kontroli str. 6)

Burmistrz wyjaśnił, że „....po doświadczeniach z realizacją Programu 2012 zauważono potrzebę opracowania sposobu prowadzenia działań edukacyjnych poleciłem Sekretarzowi Gminy rozszerzenie zakresu działania stanowiska ds. ochrony zdrowia i oświaty o realizację zadań dotyczących: działalności informacyjno-popularyzatorskiej adresowanej do społeczności gminnej oraz współpracy ze szkołami w zakresie umożliwiającym realizację zadań, o których mowa w § 3 Programu 2013.”

(dowód: akta kontroli str. 52, 55)

Gmina nie organizowała akcji wyłapywania zwierząt bezdomnych w rozumieniu przepisów § 3 i § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt¹⁰. W myśl postanowień Programów 2012 i 2013 wyłapywanie zwierząt bezdomnych miało charakter stały i prowadzono je stosownie do potrzeb.

(dowód: akta kontroli str. 6, 7)

Burmistrz nie zawierał porozumień z organizacjami społecznymi prowadzącymi działalność, o której mowa w art. 7 ust 1 pkt 3 i 4 ustawy o utrzymaniu czystości.

(dowód: akta kontroli str. 4)

W Urzędzie brak było udokumentowanych informacji o realizacji zadań dotyczących całodobowej opieki weterynaryjnej. Urząd dopiero 19.11.2012 r. zawarł umowę z Przychodnią Weterynaryjną „EKO-WET” z Łobza na okres do 19.11.2013 r. na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej we wszystkie dni tygodnia; sterylizację albo kastrację kotów i psów oraz usypianie ślepych miotów.

(dowód: akta kontroli str. 5, 6, 35 i 37)

Gmina poddała zabiegom kastracji albo sterylizacji 43 koty i 10 psów, które wyłapano w wyniku zgłoszeń mieszkańców. Urząd prowadził dokarmianie kotów wolnożyjących przy współudziale społecznych karmicieli kotów. Na zakup karmy wydatkowano – 446 zł w 2012 r. oraz 672 zł¹¹ do 31.03.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 8, 9, 39)

2.2. W badanym okresie wyłapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Gminy, na zlecenie Burmistrza, zajmowały się następujące firmy:

- do 3.09.2012 r. firma AC z Polic. W umowach na wyłapywanie, transport oraz opiekę nad bezdomnymi zwierzętami zawartymi 1.06.2011 r. oraz 2.07.2013 r. ustalono, że AC wyłapane zwierzęta przetrzymywać będzie klatkach hotelowych AC w Policach. Po upływie 14 dni od schwytania, zwierzęta przechodzą na własność AC i będą oddawane do adopcji. W umowach AC oświadcza, że posiada wszelkie przewidziane zezwolenia na prowadzenie działalności w tym zakresie. Burmistrz 3.09.2012 r. wypowiedział AC warunki umowy uzasadniając to koniecznością zmiany sposobu postępowania z bezdomnymi zwierzętami. W umowach nie określono m.in. warunków i zasad postępowania z przetrzymywanymi zwierzętami, które zgodnie m.in. z założeniami Programu 2012 miały być poddane w schronisku obowiązkowej kastracji albo sterylizacji,
- od 7.11.2012 r. firma IGMAT z Reska. W umowie na odławianie zwierząt z 7.11.2012 r. określono, iż zwierzęta po wyłapaniu przewiezione zostaną „...do

¹⁰ Dz. U. Nr 116, poz. 753

¹¹ co stanowiło 21,7% kwoty planowanej w skali roku

schroniska dla zwierząt lub lecznicy weterynaryjnej”. Ponadto zleceniobiorca zobowiązany został do przestrzegania założeń Programu 2012.

W umowie nie wskazano schroniska, do którego IGMAT ma przekazywać wyłapane z terenu Gminy zwierzęta bezdomne.

Firma AC nie występowała do Burmistrza o wydanie i nie posiadała zezwolenia na prowadzenie wyłapywania bezdomnych zwierząt na terenie Gminy, wydawanego na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości.

(dowód: akta kontroli str. 5, 22 ÷ 34)

Burmistrz wyjaśnił, że na czas podpisywania umów Gmina nie miała możliwości wyboru. Problem został rozwiązany po sfinalizowaniu rozmów z Gminą Golczewo podpisaniem stosownego porozumienia o zapewnieniu miejsc w schronisku dla odłowionych psów na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 54, 55)

2.3. W badanym okresie na terenie Gminy odnotowano 50 zgłoszeń o bezdomnych psach i 9 – o kotach, w wyniku których w 2012 r. wyłapano - 39 psów i 24 koty, a w I kwartale 2013 r. - 15 psów i 28 kotów, z tego:

- w 2012 roku: 29 psów wyłapane zostało przez AC, i zgodnie z umowami postawało pod opieką odławiającego przez 14 dni. Ponadto AC wyłapało 17 kotów, z których 7 pozostawało przez 14 dni pod opieką AC, a 10 kotów po sterylizacji albo kastracji wróciło do środowiska, 10 psów wyłapanych zostało przez IGMAT, tego 4 psy przekazano do schroniska, 4 psy adoptowano, a 2 psy odzyskane zostały przez właścicieli. IGMAT wyłapał 7 kotów, z czego 6 po sterylizacji albo kastracji wróciło do środowiska, a 1 kot padł;
- w 2013 roku (do 31.03.): firma IGMAT wyłapała 15 bezdomnych psów, z tego: 12 - przekazano do schroniska, 1 psa adoptowano, a 2 psy odzyskane zostały przez właścicieli. Ponadto IGMAT wyłapał 28 kotów, z czego: 27 po sterylizacji albo kastracji wróciło do środowiska kotów wolnożyjących, a 1 kot padł.

(dowód: akta kontroli str. 7-9, 60)

W 2012 r. (do 3.09.) Urząd nie monitorował dalszych losów i warunków przetrzymywania bezdomnych zwierząt wyłapanych przez AC.

(dowód: akta kontroli str. 7)

Burmistrz wyjaśnił, że „Urząd z w tamtym okresie wobec braku w systemie opieki nad zwierzętami odpowiednich usług zmuszony był do korzystania z rozwiązania wadliwego na zasadzie wyboru, jako mniejszego zła. W efekcie wielu działań problem został rozwiązany. Przyjęte i stosowane – od listopada 2012 r. – rozwiązania odpowiadają wymogom formalnym ustawy o ochronie zwierząt i ustawy o utrzymaniu czystości oraz umożliwiając pełną kontrolę nad realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa i opieki nad zwierzętami określonymi w Programie 2013.”

(dowód: akta kontroli str. 53, 55)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w zakresie zapobiegania bezdomności oraz opieki nad zwierzętami stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak wskazania w umowie zawartej 7.11.2012 r. z firmą IGMAT schroniska, do którego wyłapujący ma przekazywać wyłapane z terenu Gminy zwierzęta,
- brak monitorowania przez Urząd w 2012 r. (do 3.09.) warunków przetrzymywania bezdomnych zwierząt wyłapanych przez AC,
- brak określenia w umowach zawartych z AC (obowiązujących w badanym okresie) warunków i zasad przetrzymywania przez AC wyłapanych bezdomnych zwierząt, które m.in. zgodnie z założeniami § 7 Programu 2012 miały być poddane w schronisku obowiązkowej kastracji albo sterylizacji,

- niepodjęcie przez Urząd i nieinicjowanie działalności informacyjno-popularyzatorskiej w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy, w tym edukacji mieszkańców, o której mowa w Programie 2012 i Programie 2013,
- brak udokumentowanej realizacji do 19 listopada 2012 r. zadań dotyczących zabezpieczenia całodobowej opieki weterynaryjnej bezdomnym zwierzętom.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w wyżej wymienionym zakresie.

3. Legalność i gospodarność wydatków. Rzetelność rozliczeń.

3.1. W okresie od 1.01.2012 r. do 31.03.2013 r. wydatki poniesione przez Urząd na opiekę nad zwierzętami, rozliczane na podstawie rachunków wystawianych przez usługobiorców wynosiły łącznie 106.617 zł, z tego:

- 35.315 zł w 2012 r. (85,8 % kwoty planowanej 41.170 zł.), w tym 21.022 zł za usługi świadczone przez AC obejmujące głównie odłowienie, transport i 14-dniową opiekę, kastrację albo sterylizację 10 odłowionych kotów¹²,
- 71.302 zł w I kwartale 2013 r. (tj. 54,2% planu na ten rok), w tym 35 tys. zł „opłata okresowa na rzecz schroniska”, 17 tys. zł za odławianie, 13 tys. zł za pobyt zwierząt w schronisku.

Analiza dowodów księgowych, tj. wszystkich 20. rachunków wystawionych przez AC na kwotę 21.022 zł i 13. rachunków wystawionych przez IGMAT z 2012 r. na kwotę 7.149 zł: łącznie 28.171 zł, tj. 79,8% kwoty wydatków na realizację Programu 2012 – stanowiących o wysokości kwoty wydatków ustalono, że w każdym przypadku były one opisane i sprawdzone pod względem merytorycznym przez Straż Miejską¹³, sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym, odpowiednio zadekretowane oraz zatwierdzone do zapłaty. Należność za zlecone usługi płacono była przelewem bankowym przed upływem terminu płatności, zgodnie z *Zasadami polityki rachunkowości* wprowadzonymi w życie zarządzeniem nr 490/2010 Burmistrza z 29.10.2010 r. ze zmianą z 26.06.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 9, 39 ÷ 41)

Komendant Straży Miejskiej AC wyjaśnił, że „...podstawą opisu i sprawdzenia rachunków wystawianych przez AC było wykonanie usługi w ramach umów po otrzymaniu zgłoszenia o bezdomnych zwierzętach. Odławianie zwierząt, w każdym przypadku, odbywało się przy asyście Straży. W dwóch przypadkach – przy odławianiu 10 kotów zlecono wykonanie sterylizacji albo kastracji celem powrotu tej grupy do środowiska kotów wolnożyjących. Potwierdzeniem wykonania usługi był powrót kotów i stosowne oświadczenie lekarza.”

(dowód: akta kontroli str. 56 ÷ 59)

W ocenie NIK, wydatkowanie przez Urząd w 2012 r. (do 3.09.) środków za wyłapanie w Gminie przez firmę AC 29 bezdomnych psów i 17 kotów oraz opiekę nad zwierzętami należy ocenić, jako wydatek poniesiony w następstwie działań niezgodnych z prawem, gdyż został zrealizowany na rzecz podmiotu nieposiadającego zezwolenia Burmistrza na prowadzenie takiej działalności na terenie Gminy. Ponadto przekazanie tych środków odbyło się z naruszeniem zasad gospodarności, gdyż Urząd nie podejmował działań w celu ustalenia warunków przetrzymywania przez AC wyłapanych bezdomnych zwierząt.

Opis stanu
faktycznego

Ustalono
nieprawidłowości

¹² Kwota wydatków na usługi świadczone przez AC w 2011r. wynosiła 21.429 zł

¹³ Która współrealizowała zadania będące przedmiotem niniejszej kontroli.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Urzędu w powyższym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, wnosi o:

1. Kontrolę warunków przetrzymywania w schronisku bezdomnych zwierząt wyłapanych na terenie Gminy.
2. Realizację zadań określonych w Programie 2013, w tym ze szczególnym uwzględnieniem edukacji mieszkańców i propagowaniem zagadnień związanych z opieką nad zwierzętami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Burmistrza, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia czerwca 2013 r.

Kontroler
Tomasz Wołos
specjalista k. p.

Dyrektor
Delegatury NIK w Szczecinie

.....
/ podpis /

.....
/ podpis /

¹⁴ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.